

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **Ing. B. F.**, zast. JUDr. Petrem Elšíkem, advokátem, se sídlem Sokolská 7, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, zast. JUDr. Petrem Ritterem, advokátem, se sídlem Riegrova 12, Olomouc, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 4. 2007, č. j. 38 Cad 24/2006 – 24,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 4. 2007, č. j. 38 Cad 24/2006 - 24, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Zástupci stěžovatele, JUDr. Petru Elšíkovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 952 Kč, která mu bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále také jen „krajský soud“) ze dne 16. 4. 2007, č. j. 38 Cad 24/2006 – 24, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu podanou žalobcem proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2006, č. j. KÚOK/38865/2006/OSV-DS/7178/SD-67, kterým bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu v Prostějově ze dne 2. 3. 2006, č. j. PVMU 37041/2006 21, jímž bylo rozhodnuto zastavit správní řízení ve věci vydání rozhodnutí o snížení měsíčně se opakující dávky z prostředků sociální péče ode dne 1. 1. 2005, zahájené dne 16. 6. 2005 pod číslem jednacím NEZ/5801/2000, s tím, že změna rozhodnutí spočívala ve změně data zahájení předmětného řízení, o jehož zastavení bylo rozhodnuto. Napadeným rozsudkem byla dále žalobci uložena povinnost zaplatit žalovanému na nákladech řízení částku 5801 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Stěžovatel současně požádal o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti a o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

V žalobě žalobce uvedl, že za jednu z klíčových vad odvolacího řízení považuje skutečnost, že odvolací orgán neměl k dispozici úplnou spisovou dokumentaci správního spisu, a uvedl výčet listin, na základě kterých, podle jeho názoru, odvolací orgán rozhodoval. Dále stěžovatel uvedl, že se domnívá, že napadené rozhodnutí je s největší pravděpodobností nepřezkoumatelné. Současně namítl, že oba správní orgány mu systematicky odmítají poskytovat součinnost a tím velmi omezují jeho možnosti k uplatňování jeho práv. Domnívá se, že takové ukončení (bez jeho vědomí) zahájeného a po celou řadu měsíců „za jeho zády“ nezákonně vedeného správního řízení je rovněž nezákonné.

Krajský soud žalobu zamítl, změnu rozhodnutí žalovaným v odvolacím řízení akceptoval, neboť shledal správným zjištění, že s ohledem na doručování oznámení o zahájení řízení a jeho účinky k zahájení řízení (o jehož zastavení bylo rozhodnuto) nedošlo dne 16. 6. 2005, jak uvedl správní orgán I. stupně, ale až 23. 6. 2005, a to v důsledku tzv. fikce doručení daného oznámení stěžovateli. Žalobu tak shledal krajský soud nedůvodnou a proto ji zamítl. Současně krajský soud stěžovateli uložil povinnost zaplatit žalovanému náklady řízení.

Kasační stížnost stěžovatel podal z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů. V kasační stížnosti namítá, že správní orgán nemohl postupovat podle § 30 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, a řízení zastavit, neboť ani jeden z důvodů pro zastavení řízení podle tohoto ustanovení nepochybně nenastal. Dále uvádí, že krajský soud se nevypořádal se všemi body jeho písemné žaloby, některé body si svévolně spojil, jiné tiše pominul a na jednání mu neumožnil rozvést jeho námítky, a rozhodoval na základě jiných listin, než odvolací správní orgán. Současně namítá, že napadený rozsudek je prakticky nepřezkoumatelný, neboť z jeho odůvodnění vůbec není patrné, jak vlastně krajský soud dospěl k vyjádřenému názoru, že „je jednoznačné, že důvod řízení zahájeného z podnětu správního orgánu odpadl“, o jaký důvod k zahájení řízení se vlastně jedná, atd. Stěžovatel napadá i výrok o nákladech. Krajský soud mu přiznal osvobození od soudních poplatků a současně mu určil povinnost zaplatit 5801 Kč ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Tento postup považuje stěžovatel za svévolný a domnívá se, že soud mohl aplikovat § 60 odst. 7 s. ř. s., nebo spíše postupovat podle § 60 odst. 2 s. ř. s., což mohl a měl udělat i v dalších kauzách. Na základě uvedených skutečností stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

Žalovaný označil kasační stížnost ve svém vyjádření za nedůvodnou a navrhl ji zamítnout. Za hlavní námitku stěžovatele považuje tvrzenou nepřipustnost zastavení řízení zahájeného v téže věci vícekrát. Konstatuje, že správní řád z r. 1967 tuto otázku výslovně neřešil, nicméně je zřejmé, že duplicitní řízení ani podle tohoto správního řádu nebylo možno vést a správní orgán se s touto skutečností musel nějak vyrovnat. S námitkami o rozporu obsahu spisů a stavu, z něhož správní orgán či soud vycházely, jakož i s námitkou, že se krajský soud nevypořádal se všemi body žaloby, se žalovaný neztotožňuje. K námitce nepřezkoumatelnosti naopak poznamenává, že podle jeho názoru je odůvodnění napadeného rozsudku srozumitelné a logicky vyústující k výroku, který byl soudem učiněn. Současně poznamenává, že kasační stížnost, která směřuje pouze proti výroku o nákladech řízení je zákonem označena za nepřipustnou.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem, který mu byl ustanoven soudem.

Po přezkoumání napadeného rozsudku v rámci uplatněných stížnostních důvodů a s přihlédnutím k § 109 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Mezi účastníky není sporu o tom, že v řízení ve věci vydání rozhodnutí o snížení měsíčně se opakující dávky z prostředků sociální péče ode dne 1.1.2005 stěžovateli běžela dvě duplicitní řízení. Sporné je to, zda později zahájené řízení, k němuž se váže rozhodnutí žalovaného, mohlo být zastaveno podle § 30 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), podle něhož bylo v řízení postupováno.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že § 30 správního řádu, ani žádné jiné ustanovení tohoto zákona případy litispendence (překážka zahájeného řízení) a způsoby jejich řešení neupravovaly. Správní orgány podle tohoto zákonného ustanovení v případech litispendence postupovat nemohly, neboť při litispendenci ani jeden z důvodů zastavení řízení, uvedený v § 30 správního řádu, nenastal.

Na druhé straně je třeba souhlasit s tím, že správní orgán nemohl takovou skutečnost po jejím zjištění pominout, což opakovaně konstatovala mj. i příslušná judikatura. Problém však byl v tom, jak dané situace řešit, a převládal názor, že nezbývá než účastníka řízení písemně nebo ústně do protokolu informovat, že pokračování v později zahájeném řízení brání překážka litispendence, a že správní orgán bude dále pokračovat v původně (dříve) zahájeném řízení, které bude zakončeno vydáním meritorního rozhodnutí.

Za tohoto stavu věci tak Nejvyšší správní soud přisvědčuje námitce stěžovatele, že správní orgán nemohl postupovat podle § 30 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), a řízení zastavit, neboť ani jeden z důvodů pro zastavení řízení podle tohoto ustanovení nepochybně nenastal.

S námitkou, že se krajský soud nezabýval všemi žalobními body naopak Nejvyšší správní soud nesouhlasí. Žalobní body stěžovatel formuloval poměrně obecně, až rámcově, a jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů přezkoumal.

Pokud jde o námitku stran uložení povinnosti zaplatit žalovanému na nákladech řízení částku 5801 Kč, k tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že režim nákladů řízení ve správním soudnictví upravuje přímo soudní řád správní, a to v §§ 57 až 61. V posuzované věci je rozhodné pravidlo obsažené v § 60 odst. 2 s. ř. s., které stanoví, že režim odst. 1 cit. zákonného ustanovení, o právu úspěšného účastníka na náhradu nákladů řízení, neplatí, pokud by mělo být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, důchodového zabezpečení, nemocenského pojištění a sociální péče. V daném případě jde o řízení, které se váže k rozhodování o opakující se dávce z prostředků sociální péče, a proto nemohlo být pravidlo § 60 odst. 1 s. ř. s. použito. Z tohoto důvodu v této námitce Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli. K tomu ještě Nejvyšší správní soud dodává, že na uvedeném závěru nic nemění ani skutečnost, že žalovaný se v řízení nechal zastupovat advokátem a náklady se týkaly nákladů tohoto právního zastoupení. Nejvyšší správní soud již opakovaně vyjádřil názor, že žalovaný správní orgán je z povahy věci orgánem, který je natolik personálně vybaven, aby mohl před soudy jednat svými zaměstnanci, a nevznikaly by tak žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti.

Nejvyšší správní soud tak shledal kasační stížnost důvodnou a proto rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 4. 2007, č. j. 38 Cad 24/2006 – 24, zrušil. Věc mu současně vrátil

k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Za tohoto stavu věci Nejvyšší správní soud již nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, neboť takové rozhodnutí by bylo nadbytečné.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud v Ostravě v novém rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele, JUDr. Petr Elšík, byl ustanoven soudem, platí odměnu za zastupování a hotové výdaje stát (§ 35 odst. 7 v návaznosti na § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží v souladu s ust. § 11 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) cit. vyhlášky, odměna za jeden úkon právní služby ve výši 500 Kč a dále podle ust. § 13 odst. 3 téže vyhlášky náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně, vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 152 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 952 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu